

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W KRAŚNIKU
ORAZ WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ**

Sprawozdanie sporządzone w związku z art. 112 ust.12
ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(*Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.*)

Kraśnik, marzec 2026

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Realizacja zadań powiatu	4
1. Organizacja i realizacja pieczy zastępczej	6
2. Umieszczanie w domach pomocy społecznej	6
3. Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy	9
4. Przyznanie mieszkania wspomaganego	11
5. Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	12
6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa	13
7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej	14
8. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową i ochrony osób doznających przemocy domowej	15
9. Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez opracowywanie i realizację programu psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	15
10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego	16
11. Orzekanie o niepełnosprawności.....	17
12. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami	19
1) Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.....	23
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów	23
3) Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych.....	26
4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością	28
5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	29
6) Dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie.....	29
13. Program pilotażowy „Aktywny samorząd”	31
14. <i>S - A - M – Samodzielność - Aktywność - Mobilność</i>	37
15. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	38
16. Monitorowanie realizacji zadań zawartych w dokumentach strategicznych pomocy społecznej	41
II. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej	41
III. Podsumowanie i wnioski	43

Wprowadzenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku (zwane dalej PCPR), jest powiatową jednostką organizacyjną pomocy społecznej realizującą zadania powiatu w zakresie funkcjonowania systemu pomocy społecznej o charakterze ponadgminnym. PCPR działa na podstawie Statutu i Regulaminu Organizacyjnego. Realizuje zadania wskazane w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zakres i charakter funkcjonowania PCPR w Kraśniku regulują również inne ustawy. Są to: ustawa o finansach publicznych, ustawa o samorządzie powiatowym, ustawa o ochronie danych osobowych, Prawo zamówień publicznych, ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zapewnienie sprawnego funkcjonowania jednostki należy do zadań własnych powiatu. Powiat ma obowiązek utrzymywać „*powiatowe centrum pomocy rodzinie i zapewnić środki na wynagrodzenia pracowników*”. Na funkcjonowanie PCPR w Kraśniku w roku 2025 powiat kraśnicki zapewnił środki finansowe w wysokości **3.304.163,13 zł**. Natomiast na funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku wydatkowano **122.696,38 zł**. Na funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydatkowano w roku 2025 kwotę **854.879,15 zł** – dotacja od Wojewody Lubelskiego, a środki własne powiatu w 2025 r. na działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – **58.703,70 zł**. Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w jednostce zatrudnione było **34 osoby**.

Beneficjentami działalności PCPR w Kraśniku w roku 2025 były osoby i rodziny, którym prawo gwarantowało skorzystanie z pomocy społecznej w celu umożliwienia przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać same, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Oprócz zadań ustawowych PCPR w Kraśniku w roku 2025 zaangażowane było w realizację programów i projektów celowych pomocy i integracji społecznej, co wymagało od pracowników jednostki dodatkowego zaangażowania zawodowego w celu organizowania i udzielania wsparcia różnym grupom mieszkańców naszego powiatu, na warunkach przewidzianych w tych projektach. Przyjęte w ustawach zadania realizowane były w formie wsparcia, pomocy, dofinansowania, świadczeń lub realizacji praw i uprawnień.

Wsparcie, jakiego udzielało PCPR w Kraśniku realizowano z należyтым poszanowaniem godności osobistej oraz podmiotowości danej osoby i rodziny, przy wykorzystaniu ich zasobów własnych oraz środowiska lokalnego.

Ważnym zadaniem PCPR w Kraśniku o charakterze wewnętrznym było sprawowanie w imieniu Starosty Kraśnickiego nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej, warsztatu terapii zajęciowej oraz koordynowanie realizacji przyjętych powiatowych programów:

1. Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2025;
2. Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 - 2025;
3. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 - 2025;
4. Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 - 2027.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku koordynowało proces opracowywania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026 - 2030 oraz powiązanych z nią programów Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2026 - 2030 oraz Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2025 w związku z kończącym się okresem obowiązywania dotychczasowych dokumentów.

Wspierano działania organizacji pozarządowych. Prowadzona była współpraca z instytucjami, tj.: Lubelskim Urzędem Wojewódzkim i Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, miejskimi i gminnymi jednostkami pomocy społecznej oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

I. Realizacja zadań powiatu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku w partnerstwie ze Spółdzielnią Socjalną „Nowy Pomysł” do 30.09.2025 roku realizowało projekt pn. „*Rozwój Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku*”, który współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 Oś Priorytetowa VIII Zwiększenie spójności społecznej, Działanie 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej. Celem realizowanego projektu było wsparcie Ośrodka Interwencji Kryzysowej, funkcjonującego w ramach PCPR w Kraśniku oraz poszerzenie jego oferty poprzez rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, w tym dzieci, młodzieży czy rodzin dotkniętych przemocą i dyskryminacją.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku odpowiadało ze realizację zadania pn. Pierwszy kontakt w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Kraśniku poprzez wsparcie telefoniczne: psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego w ramach tzw. Telefonu Zaufania, który działał w wydłużonych godzinach pracy OIK w Kraśniku, co pozwalało na większą dostępność usług. W ramach funkcjonowania tzw. Telefonu Zaufania odnotowano w 2025 roku 525 połączeń, co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na tego typu wsparcie wśród mieszkańców powiatu kraśnickiego.

W ramach realizowanego projektu PCPR w Kraśniku od października 2024 roku do 31 marca 2025 roku prowadziło 4 grupy wsparcia dla 20 osób doświadczających przemocy. Ich celem było zapewnienie uczestnikom bezpiecznej przestrzeni do dzielenia się swoimi doświadczeniami oraz odbudowy poczucia własnej wartości. Organizacja grup wsparcia stanowiło istotny element kompleksowej pomocy oferowanej w ramach projektu, wspierając osoby dotknięte przemocą w procesie odzyskiwania poczucia bezpieczeństwa i samodzielności. W ramach realizowanego projektu w 2025 roku wydatkowano środki finansowe w kwocie 229.057,36 zł. Działania te zapewniały mieszkańcom powiatu kraśnickiego stałą i profesjonalną pomoc w trudnych sytuacjach życiowych.

Ponadto od dnia 02.06.2025 roku Powiat Kraśnicki/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku realizuje projekt pn. „Stawiamy na Rodzinę!” – wsparcie pieczy zastępczej w powiecie kraśnickim współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 Oś Priorytetowa VIII Zwiększenie spójności społecznej, Działanie 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej, którego głównym celem jest wzmocnienie i usprawnienie systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu kraśnickiego poprzez działania uzupełniające kompleksową ofertę usług wsparcia pieczy zastępczej oraz zwiększenie kompetencji wychowawczych i społecznych rodzin zastępczych. Wsparciem objęto grupę docelową liczącą 76 osób, którą stanowią dzieci i młodzież przebywająca w pieczy zastępczej, rodzice zastępczy oraz osoby usamodzielniane zamieszkujące, uczące się lub pracujące na terenie powiatu kraśnickiego.

W ramach zadań w projekcie zaplanowano :

1. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu kraśnickiego;
2. Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: superwizje oraz grupa samopomocowa dla rodzin zastępczych, wyrównywanie szans edukacyjnych (dodatkowe lekcje z języka angielskiego) oraz zajęcia nauki pływania dla dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej, indywidualne poradnictwo dietetyczne dla dzieci i młodzieży

z rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodziców zastępczych, warsztaty szkoleniowe dla rodzin zastępczych, wsparcie mentora.

3. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych, w tym: wsparcie mentora usamodzielniania, indywidualne poradnictwo zawodowe, indywidualne poradnictwo psychologiczne i prawne, grupowe warsztaty rozwoju osobistego, szkolenia/kursy.

Wszystkie podjęte od czerwca 2025 roku działania wpłynęły na poprawę funkcjonowania rodzin zastępczych, osób usamodzielnianych oraz zwiększyły dostępność do zdeinstytucjonalizowanych form wsparcia na terenie powiatu kraśnickiego, co stanowi główny rezultat realizowanego przedsięwzięcia. W ramach realizowanego projektu w 2025 roku wydatkowano środki finansowe w kwocie **123.104,53 zł**.

1. Organizacja i realizacja pieczy zastępczej

Informacja na temat realizacji zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej jest przedmiotem odrębnego opracowania, które zostanie przedstawione Radzie Powiatu w formie dokumentu pod nazwą *Sprawozdanie z efektów pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej*.

2. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej stanowią tradycyjną formę pomocy instytucjonalnej, które świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Mieszkańcami domów są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają całodobowej opieki, a nie mogą otrzymać niezbędnej pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania. Na terenie powiatu kraśnickiego funkcjonują trzy domy pomocy społecznej:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Popkowicach - który przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych, dysponujący 186 miejscami;
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Kraśniku - przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych, dysponuje 73 miejscami;
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Gościeradowie - przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (15 osób) oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (50 osób), w sumie dysponuje 65 miejscami.

Wszystkie trzy domy są od wielu lat wpisane do wojewódzkiego rejestru domów pomocy społecznej, co oznacza, że powiat kraśnicki posiada zezwolenia na ich prowadzenie wydane na czas nieokreślony.

Pobyty w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. W 2025 roku średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej prowadzonych przez powiat kraśnicki wynosił:

- 1) w Domu Pomocy Społecznej w Popkowicach - **6.800,00 zł**;
- 2) w Domu Pomocy Społecznej w Kraśniku - **7.400,00 zł**;
- 3) w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie - **8.500,00 zł**.

Powiat kraśnicki umieszczając poszczególne osoby w domach pomocy społecznej ściśle współpracował w tym zakresie z ośrodkami pomocy społecznej, które wydawały decyzje administracyjne o skierowaniu i decyzje o odpłatności za pobyt.

W roku 2025 do domów pomocy społecznej na terenie powiatu kraśnickiego przyjęto 70 osób. Informację dotyczącą liczby osób przyjętych do domów pomocy społecznej z poszczególnych gmin powiatu kraśnickiego oraz spoza powiatu kraśnickiego przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej z poszczególnych gmin powiatu kraśnickiego i innych powiatów w 2025 roku

Lp.	Siedziba jednostki pomocy społecznej	Liczba przyjętych osób
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku	17
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku	2
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gościeradowie	3
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Urzędowie	1
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkołazie	1
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Szastarce	0
7.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach	1
8.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzówku	0
9.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzydniku Dużym	3
10.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Anopolu	2
11.	Ośrodki pomocy społecznej spoza terenu powiatu kraśnickiego	40
Razem		70

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

W roku 2025 Domy Pomocy Społecznej opuściło 67 osób. Przyczyną opuszczenia było wystąpienie różnych zdarzeń życiowych i losowych. W poszczególnych domach odnotowano następującą sytuację:

- 1) w DPS w Kraśniku zmarło 15 osób, a 1 osoba zrezygnowała z pobytu;
- 2) w DPS w Popkowicach zmarło 43 osoby, a 4 osoby zrezygnowały z pobytu;
- 3) w DPS w Gościeradowie zmarła 1 osoba, a 3 osoby zrezygnowały z pobytu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu kraśnickiego przebywało 319 mieszkańców, z tego:

- 1) 143 mieszkańców pochodzących z terenu powiatu kraśnickiego;
- 2) 176 mieszkańców pochodzących z terenów innych powiatów.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w domach pomocy społecznej przebywało 46 osób przyjętych na podstawie skierowań wydanych przed 1 stycznia 2004 roku (na tzw. starych zasadach). W 2025 roku PCPR wydał 225 decyzji administracyjnych w sprawach indywidualnych poszczególnych osób. Zakres wydanych decyzji przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Liczba indywidualnych decyzji administracyjnych wydanych przez PCPR w 2025 r.

Siedziba domu	Rok 2025		
	Rodzaj decyzji		
	o umieszczeniu	o odpłatności	o wygaszeniu/ uchyleniu
Dom Pomocy Społecznej w Popkowicach	65	14	8
Dom Pomocy Społecznej w Kraśniku	18	3	4
Dom Pomocy Społecznej w Gościeradowie	5	105	3
Razem	88	122	15

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku na przyjęcie do domów pomocy społecznej oczekiwało 6 osób, w tym do DPS w Popkowicach 4 osoby, do DPS w Kraśniku 2 osoby, do DPS w Gościeradowie 0 osób. Wszystkie osoby oczekujące po spełnieniu wymagań formalnych uzyskały pobyt.

Do podstawowych zadań i czynności PCPR Kraśniku w zakresie prowadzenia domów pomocy społecznej i umieszczania w nich skierowanych osób należało:

- 1) uzgadnianie skierowań z ośrodkami pomocy społecznej i domami pomocy społecznej;
- 2) prowadzenie listy osób oczekujących na umieszczenie;

- 3) wydawanie decyzji administracyjnych o umieszczeniu;
- 4) wydawanie decyzji administracyjnych o rezygnacji/umorzeniu oraz decyzji stwierdzających ich wygaśnięcie;
- 5) wydawanie decyzji administracyjnych o odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dla osób, które zostały przyjęte lub skierowane przed dniem 1 stycznia 2004 roku;
- 6) ustalanie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach pomocy społecznej i ogłoszenie go w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego do dnia 31 marca danego roku;
- 7) sporządzanie miesięcznych informacji o mieszkańcach i dochodach z odpłatności za pobyt w placówce dla Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 8) prowadzenie dokumentacji osób przyjętych do domów;
- 9) sporządzanie sprawozdań okresowych dla Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- 10) sprawowanie nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej - kontrole wynikające z planu pracy i przeprowadzone w ramach działań interwencyjnych

3. Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kraśniku przy ul. Grunwaldzkiej 6 zwany dalej ŚDS jest ośrodkiem wsparcia typu A, B, C przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (w przypadku gdy poza niepełnosprawnością intelektualną występują u nich inne sprzężone zaburzenia, szczególnie neurologiczne, mających poważne trudności w życiu codziennym), umiarkowanym i znacznym, często po leczeniu psychiatrycznym, zagrożonych marginalizacją społeczną. ŚDS prowadzi swoją działalność od 2006 roku. Środowiskowy Dom Samopomocy w Kraśniku posiada 55 miejsc statutowych. Liczba uczestników ŚDS na dzień 31.12.2025 roku wynosiła 60 osób, w tym 14 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu C i D przy Al. Niepodległości 23 zwany dalej ŚDS jest placówką dziennego pobytu przeznaczoną dla 50 osób przewlekle psychicznie chorych, wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym, a dla osób z lekkim tylko w przypadku gdy poza niepełnosprawnością intelektualną występują u nich inne sprzężone zaburzenia, szczególnie neurologiczne, mających poważne trudności w życiu codziennym. Z usług ŚDS

może korzystać młodzież od 18 roku życia oraz osoby dorosłe (w tym również seniorzy). Liczba uczestników ŚDS na dzień 31.12.2025 r. wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych TYP - C wynosiła 21 osób, ilość uczestników ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi TYP D - wynosiła 35 osób.

Prowadzenie i finansowanie działalności ŚDS jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, a środki finansowe na jego bieżące utrzymanie zapewnia Wojewoda Lubelski.

Miesięczny koszt utrzymania jednego uczestnika w roku 2025 wyniósł 2929,00 zł. Dodatkowo na każdą osobę z niepełnosprawnością sprzężoną ŚDS otrzymują dotację w kwocie 878,70 zł.

Organem kierującym do ŚDS jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. W związku z wejściem w życie z dniem 30 maja 2021 r. ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego od czerwca 2021 r. pobyt dzienny w środowiskowych domach samopomocy jest nieodpłatny. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku wydało łącznie 142 decyzje administracyjne kierujące do ŚDS.

Celem działalności statutowej Środowiskowego Domu Samopomocy jest wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego poprzez:

- 1) stwarzanie warunków do nabycia umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia codziennego, doskonalenie umiejętności nabytych oraz realizacja zadań życiowych;
- 2) podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- 3) wspieranie psychiczne i terapeutyczne;
- 4) opiekę pielęgniarstwa i psychiatryczną;
- 5) rehabilitację ruchową;
- 6) dążenie do aktywizacji społecznej i zawodowej;
- 7) stymulowanie osobistego rozwoju z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych uczestników oraz ich potrzeb, oczekiwań i zainteresowań.

Środowiskowe Domy Samopomocy zapewniają uczestnikom pobyt przez 5 dni w tygodniu, w wymiarze 8 godzin dziennie oraz jeden gorący posiłek dziennie.

4. Przyznanie mieszkania wspomaganego

Mieszkania wspomagane prowadzone są przez Środowiskowy Dom Samopomocy typu C, D w Kraśniku znajdują się przy Al. Niepodległości 23, 23-204 Kraśnik. Nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i realizacją świadczonej pomocy sprawuje Dyrektor ŚDS typu C i D w Kraśniku.

Mieszkania wspomagane przeznaczone jest w szczególności dla:

1) osoby niepełnosprawnościami, w tym osoby z niepełnosprawnością fizyczną lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;

2) osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

Mieszkania wspomagane stworzone są dla 12 osób. W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku wydało łącznie 36 decyzji administracyjnych przyznających mieszkania wspomagane.

Kwalifikacji do mieszkania wspomaganego dokonuje się na podstawie pisemnego wniosku osoby zainteresowanej, ubiegającej się o przyznanie pomocy w formie pobytu w mieszkaniu oraz dokumentów potwierdzających spełnianie innych wymagań. Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu wspomaganym jest decyzja administracyjna wydana przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku lub inną upoważnioną osobę, określająca m.in. czas pobytu w mieszkaniu. Prawo do zamieszkania w mieszkaniu przysługuje wyłącznie osobie wskazanej w decyzji administracyjnej.

Uzgodnienia dotyczące celu i okresu pobytu, rodzaju i zakresu oczekiwanego (świadczonego) wsparcia, uprawnień osoby korzystającej ze wsparcia, indywidualizacji i dostosowania pomocy, włączenia społecznego oraz zasad i sposobu realizacji programu wsparcia dokonuje się w „Kontrakcie mieszkaniowym”. Kontrakt mieszkaniowy zawierany jest pomiędzy podmiotem kierującym (ŚDS typu C i D w Kraśniku), a osobą ubiegającą się o przyznanie pobytu w mieszkaniu wspomaganym lub jej przedstawicielem ustawowym.

Pobyt w mieszkaniu wspomaganym jest nieodpłatny z uwagi na realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 „*Utworzenie Środowiskowego Centrum Wsparcia poprzez rewitalizację terenu po byłej Przychodni Specjalistycznej przy Al. Niepodległości 23 w Kraśniku*”.

Okres, na jaki przydzielone jest miejsce w mieszkaniu wspomaganym ma charakter czasowy i zależy od indywidualnej sytuacji. W przypadku osób, które posiadają orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach, pobyt w mieszkaniu wspomaganym może być przyznany na czas nieokreślony.

5. Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Powiat kraśnicki prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który funkcjonuje w strukturze Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. Jego siedziba znajduje się w budynku Zespołu Szkół nr 3, ul. Słowackiego 7, tel. 665-943-069, e-mail oik@pcpr.krasnik.pl.

W ośrodku zostali zatrudnieni specjaliści, którzy udzielają wsparcia w ramach poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej. Praca zatrudnionych specjalistów ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W zależności od rodzaju problemu, jego intensywności i czasu trwania specjaliści danego obszaru problemowego podejmowali następujące czynności wspierające:

- psycholog – udzielane formy wsparcia to: poradnictwo; terapia indywidualna dzieci, młodzieży i dorosłych; terapia rodzinna; konsultacje; psychoedukacja i poradnictwo wychowawcze. W ośrodku w roku 2025 zatrudnionych było sześciu psychologów;
- prawnik – udzielane formy wsparcia to: porady, udzielanie informacji o obowiązujących przepisach w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, a także sporządzanie pism procesowych. W ośrodku w roku 2025 zatrudniony był jeden prawnik;
- pracownik socjalny – udzielane formy wsparcia to: porady, konsultacje i udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, przedstawianie oferty wsparcia realizowanej przez instytucje i organizacje pozarządowe na terenie powiatu kraśnickiego. W 2025 r. zatrudniony był jeden pracownik socjalny;

Na zasoby ośrodka składają się trzy pokoje. Jeden zajmuje psycholog i prawnik, drugi natomiast pracownik socjalny, a w trzecim odbywają się kontakty członków rodzin biologicznych z dziećmi, skierowanych postanowieniem sądu.

Nadzorowano ustanowione przez sąd rodzinny kontakty dziecka z rodzicem w sytuacji rozvodu bądź separacji lub pieczy zastępczej. Z tej formy wsparcia skorzystało 19 rodzin

w tym 12 rodzin z pieczy zastępczej. W 2025 roku odbyło się 157 kontaktów. W roku 2025 Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kraśniku wszczął jedną procedurę „Niebieskiej Karty”.

Informacja o możliwości skorzystania z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest corocznie uaktualniana i zamieszczona na stronie internetowej PCPR w Kraśniku wraz z bazą teleadresową danych instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową z wykazem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego na terenie województwa lubelskiego. Mieszkańcom powiatu kraśnickiego bez względu na wiek i sytuację materialną proponowana jest fachowa, anonimowa i bezpłatna pomoc. Osoby, które zgłaszały się po pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych najczęściej czyniły to z własnej inicjatywy. Były też przypadki kierowania do ośrodka przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kraśniku w 2025 roku współpracował z Sądem Rejonowym w Kraśniku, Sądem Okręgowym w Lublinie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego, pedagogami szkolnymi.

6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

W roku 2025 do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku zgłosiło się 195 osoby, natomiast ze wsparcia skorzystało 160 osób w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej o charakterze:

- rozwojowym (problemy rodzinne, wychowawcze, szkolne, zdarzenia losowe) - 69 osób;
- sytuacyjnym (uzależnienia, kryzysy psychiczne, próby samobójcze, sprawy przemocy, działania informacyjne) - 39 osób;
- traumatycznym (przemoc, zaburzenia psychiczne) - 52 osoby.

Liczba osób korzystających z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej z powodu przemocy domowej to 10 osób, w tym troje dzieci. Przeważnie były to kobiety w wieku od 35 do 51 lat, deklarujące wykształcenie podstawowe, zawodowe i wyższe, czynne zawodowo. Osoby te nie otrzymywały wcześniej wsparcia od najbliższych i rodziny.

W tej liczbie jest także ujęto troje dzieci, które doznały przemocy psychicznej, jak też jedno z nich również przemocy fizycznej.

W trakcie pracy terapeutycznej z ofiarą przemocy, głównym celem wsparcia było wzmocnienie jej poczucia wartości, podniesienie motywacji do zmian w życiu i wiary

w swoje możliwości, pracowanie nad mechanizmami przemocy. Najczęściej skutkowało to podjęciem przez daną osobę działań mających na celu trwałe i skuteczne poradzenie sobie z przemocą.

W przypadku pozostałych osób, które zgłosiły się ze swoimi problemami osobistymi, po przeprowadzeniu wywiadów i postawieniu diagnoz, osobom i rodzinom zaproponowano różne działania w ramach poradnictwa specjalistycznego: psychoedukację, poradnictwo prawne, poradnictwo w zakresie możliwości pomocy ze strony innych instytucji i placówek, terapię indywidualną, terapię małżeńską, terapię rodzinną i konsultacje.

Na rzecz osób w kryzysie, które zwróciły się o pomoc, w ramach poradnictwa specjalistycznego zrealizowano 745 jednostek pomocowych, w tym udzielono:

- 52 porad,
- 146 konsultacji,
- 547 sesji terapeutycznych.

W ramach specjalistycznego poradnictwa psychologicznego dla osób korzystających z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej z powodu wystąpienia przemocy domowej zrealizowano 49 jednostki pomocowe, w tym udzielono:

- 1 porada psychologiczna;
- 12 konsultacji psychologicznych;
- 36 sesji terapeutycznych.

Liczba osób korzystających z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej w ramach poradnictwa prawnego wyniosła 23 osoby, gdzie udzielono 51 porad prawnych, w tym 7 porad udzielono z powodu wystąpienia przemocy domowej.

7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Osoby dotknięte przemocą domową mogą znaleźć się w trudnej sytuacji osobistej, która będzie wymagać zastosowania wobec nich nadzwyczajnych form pomocy. W takiej sytuacji będziemy mieć do czynienia z potrzebą podjęcia procedury interwencji kryzysowej polegającej na zastosowaniu zespołu interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu wraz z zapewnieniem schronienia.

Jej celem będzie przywrócenie zgłaszającym się osobom równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z powstałym problemem, a dzięki temu zapobieganie przejścia reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności

psychospołecznej, co wymagać będzie udzielenia natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy. Schronienie do 3 miesięcy zapewnia hostel dla ofiar przemocy domowej funkcjonujący w Kraśniku przy ul. Oboźnej 38. Hostel to miejsce tymczasowego zakwaterowania o standardzie różniącym się od hotelu. Hostel funkcjonuje na podstawie Zarządzenia nr 8/2017 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania Hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku mieszczącego się przy ul. Oboźnej 38, 23-200 Kraśnik.

W Hostelu zorganizowane są warunki do tymczasowego zamieszkania. Przeznaczony jest dla jednej rodziny (4 osób) na czas do trzech miesięcy, w skrajnych przypadkach do pół roku. Decyzję o skierowaniu do Hostelu wydaje dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. W roku 2025 z tej formy schronienia skorzystały dwie osoby.

8. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową i ochrony osób doznających przemocy domowej

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku nie realizowało „Powiatowego programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową i ochrony osób doznających przemocy domowej” z uwagi na brak osób chętnych do udziału w programie.

9. Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez opracowywanie i realizację programu psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku nie realizowało „Powiatowego programu psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową” z uwagi na brak osób chętnych do udziału w programie.

10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego

Umieszczenie w ustawie o pomocy społecznej zadania o nazwie szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu miało na celu uczynić z powiatowych centrów pomocy rodzinie wyspecjalizowane ośrodki edukacyjne dla kadr pomocy społecznej. Przez kilka lat zadanie to realizowano w sposób systematyczny, w odpowiedzi na zapotrzebowanie zgłaszane przez ośrodki pomocy społecznej. Jednak od jakiegoś czasu obserwujemy na rynku usług szkoleniowych zjawisko specjalizacji tematycznych i profesjonalizacji metod przekazywania treści. Wiodącą rolę na rynku przejęły podmioty szkoleniowe, które w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dysponują profesjonalną kadrą wykładowców. W roku 2025 również szkolenia zawodowe były organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, w których brali udział pracownicy PCPR w Kraśniku i jednostki pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego.

Pracownicy PCPR w Kraśniku posiadają stosowne uprawnienia i kwalifikacje do wykonywania czynności na danym stanowisku pracy. Należy podkreślić, że pracownicy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach związanych z bieżącą działalnością jednostki.

W celu podniesienia efektywności realizowanych zadań, w 2025 roku kadra PCPR systematycznie doskonaliła swoje kompetencje biorąc udział w:

- Szkoleniu „Rozliczanie projektów unijnych w aplikacji SL2021 w Perspektywie Finansowej UE 2021-2027”;
- Spotkaniu informacyjnym nt. Funduszy Europejskich w ramach perspektywy finansowej 2021-2027;
- Szkoleniu „Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień”;
- Szkoleniu pn. „Procedura postępowania w sytuacji zaniedbać opiekuńczo - wychowawczych” ;
- Konferencji pt. „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”;
- Szkoleniu pn. „Metodyka pracy asystenta rodziny”;
- Szkoleniu pn. „Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych wśród młodzieży”;
- Wideokonferencji pn. „Świadczenia pieniężne rodziców biologicznych – windykacja”;
- Szkoleniu pn. „Biuletyn Prawa Pracy, czyli planowane zmiany w prawie pracy w 2025”;

- Szkoleniu pn. „Uzależnienia behawioralne - charakterystyka współczesnych form zniewoleń”;
- Seminarium szkoleniowym dla pracodawców, podczas którego były przedstawione zagadnienia związane z zatrudnianiem osób z niepełnosprawnościami oraz obowiązkami i uprawnieniami pracodawcy wynikającymi z tworzenia miejsc pracy dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności ;
- Szkoleniu pn. „Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2025 rok - sporządzanie sprawozdań finansowanych urzędów oraz jednostek budżetowych i budżetu za 2025 rok”;
- Ogólnopolska Konferencji „Redukcja szkód”;
- Szkoleniu pn. „Wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostycznych - pomocowych”;
- Szkoleniu dla przedstawicieli samorządów terytorialnych w jednostkach zatrudnienia socjalnego;
- Spotkaniu informacyjnym nt. „Premia społeczna”;
- Spotkaniu doradczo - informacyjnym dot. tworzenia i organizacji Centrów Usług Społecznych (CUS);
- Spotkaniu doradczo - informacyjnym dotyczącym procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych i zasad tworzenia lokalnych planów rozwoju usług społecznych (LPDI/LPRUS);
- Konferencji pt. „Regionalne spotkanie ekonomii społecznej”;
- Gali Zakup Prospołeczny;
- Konferencji pt. „Podążając za zmianami w dziedzinie profilaktyki uzależnień. Nowe wyzwania do działania”;
- Lubelskim Forum NGO/ Lubelskim Forum Inicjatyw Pozarządowych;
- Konferencji „Współpraca JST z PES”.

11. Orzekanie o niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku, zwany dalej Zespołem, w roku 2025 realizował wnioski osób zainteresowanych ustaleniem niepełnosprawności, to jest trwałej lub okresowej niezdolności do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującej niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji. Orzekanie odbywało się w podziale na dwie grupy osób:

- orzekanie osób do 16 roku życia (dzieci i młodzież);
- orzekanie osób powyżej 16 roku życia.

W roku 2025 Zespół wydał 2413 orzeczeń osobom z grupy powyżej 16 roku życia, w tym:

- zaliczając do stopnia niepełnosprawności znacznego - 1009 osób;
- zaliczając do stopnia niepełnosprawności umiarkowanego - 1110 osób;
- zaliczając do stopnia niepełnosprawności lekkiego - 239 osób;
- nie zaliczając do stopnia niepełnosprawności - 39 osób;
- odmawiając ustalenia stopnia niepełnosprawności - 16 osobom.

W roku 2025 Zespół wydał 199 orzeczeń osobom z grupy do 16 roku życia (dzieciom i młodzieży), w tym:

- zaliczając do osób niepełnosprawnych - 182 osób;
- nie zaliczając do osób niepełnosprawnych - 14 osób;
- odmawiając ustalenia niepełnosprawności - 3 osoby.

Ogółem zostało wydanych 2612 orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności. Posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności uprawnia do korzystania z szerokiego zakresu form pomocy, ulg, bądź uprawnień w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej: zatrudnienia w warunkach pracy chronionej lub zakładach aktywności zawodowej. Ponadto osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z usług pomocy społecznej, świadczeń socjalnych i opiekuńczych, z ulg podatkowych i komunikacyjnych, mają prawo do zwolnień z różnego rodzaju opłat na podstawie odpowiednich przepisów.

W roku 2025 Zespół przyjął 2781 wniosków w celu ustalenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, w tym:

- Od osób powyżej 16 roku życia, 2569 wniosków w następującym celu:
  - odpowiedniego zatrudnienia - 502 wnioski;
  - odbycia szkolenia - 5 wniosków;
  - uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej - 39 wniosków;
  - konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 263 wniosków;
  - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych) - 922 wnioski;
  - uzyskania zasiłku stałego - 0 wniosków;
  - uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego - 430 wniosków;
  - uzyskania karty parkingowej - 288 wniosków;

- inne (w tym świadczenie pielęgnacyjne, wydanie legitymacji) - 120 wniosków.
- Od osób do 16 roku życia 212 wniosków w następującym celu:
  - uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego - 84 wnioski;
  - uzyskanie zasiłku stałego (świadczenia pielęgnacyjnego) - 120 wniosków;
  - inne - 8 wniosków.

Potwierdzeniem posiadania orzeczenia o niepełnosprawności jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Organem uprawnionym do jej wydania jest Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku.

W 2025 roku wydano 567 legitymacji, w tym 30 osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności i 537 osobom po 16 roku życia, na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W 2025 roku wydano 766 kart parkingowych, w tym 7 dla placówek zajmujących się opieką rehabilitacyjną lub edukacyjną osób z niepełnosprawnościami, mających znacznie ograniczoną możliwość poruszania się.

W Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku w 2025 roku obsłużono około 18 000 interesantów. W roku 2025 w skład komisji orzekającej wchodziło lekarze następujących specjalności: specjalista chorób wewnętrznych, specjalista chorób wewnętrznych-onkolog, specjalista internista-reumatolog, specjalista ortopeda, specjalista otolaryngolog, psychiatra, dwóch neurologów, okulista, dwóch pediatrów, a także pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, psychologowie i pedagodzy. Wydatki Zespołu były finansowane w ramach dotacji otrzymywanej od Wojewody Lubelskiego oraz z budżetu powiatu.

12. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Niepełnosprawność określana jest jako długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Ograniczenia te spowodowane są na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych lub psychicznych. Jest to także uszkodzenie, czyli utrata lub wada psychiczna, fizjologiczna, anatomiczna struktury organizmu. Utrata ta może być całkowita, częściowa, trwała lub okresowa, wrodzona lub nabyta, ustabilizowana lub progresywna.

PCPR w Kraśniku realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, które zostały wskazane w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jako zadania własne powiatu.

Rehabilitacja społeczna jest współcześnie systemem wielu instrumentów oddziaływania skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, które mają na celu wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w pokonywaniu barier jakie istnieją w relacjach ze społeczeństwem, w pokonywaniu ograniczeń w dostępie do pracy, nauki, wypoczynku, komunikacji, kontaktów interpersonalnych.

Rehabilitacja społeczna służy osobom z niepełnosprawnościami w organizowaniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym w myśl obowiązującej zasady równości szans i niedyskryminacji ze względu na posiadane niepełnosprawności. Ma umożliwić nieskrępowany dostęp do wytworów współczesnej technologii i cywilizacji w celu podniesienia jakości życia tych osób do akceptowalnego indywidualnie poziomu oraz udzielić na ten cel wsparcia finansowego redukującego część wydatków ponoszonych w związku ze zwiększonymi kosztami funkcjonowania dla osób z niepełnosprawnościami.

Działania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez powiat były kierowane do osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w kilku obszarach pomocy. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej samorząd powiatowy otrzymał środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). PCPR w Kraśniku jako realizator zadań z zakresu rehabilitacji społecznej na ten cel w roku 2025 wykorzystał środki finansowe w wysokości 3.244.693,66 złotych.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne rodzaje zadań przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Wykorzystanie w roku 2025 środków PFRON przyznanych algorytmem dla powiatu kraśnickiego na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wskazanych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Lp.	Nazwa zadania	Plan finansowy (w zł)	Wykorzystanie środków (w zł)
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a ustawy	492.114,00	492.114,00
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c ustawy	1.046.522,29	1.046.480,31
3.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy	458.302,00	445.302,00
4.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy	28.937,35	28.937,35
5.	Dofinansowanie działania warsztatu terapii zajęciowej art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy	1.231.860,00	1.231.860,00
6.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f ustawy	0,00	0,00
Ogółem rehabilitacja społeczna		3.257.735,64	3.244.693,66

Źródło: dane własne PCPR w Kraśniku

Posiadane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku środki finansowe PFRON umożliwiły realizację potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które zostały ocenione na podstawie liczby złożonych wniosków. Stopień zaspokojenia zgłoszonych potrzeb, to jest liczba zrealizowanych wniosków oraz wartość udzielonego dofinansowania osobom z niepełnosprawnościami, które ilustruje Tabela 4.

Tabela 4. Wnioski złożone i zrealizowane w ramach wszystkich zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2025

Lp.	Tytuł zadania	Liczba złożonych wniosków	Wnioski zrealizowane	
			liczba	kwota (zł)
1.	Uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	321	166	492.114,00
2.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – ogółem	632	536	1.046.480,31
	<i>a) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny</i>	54	47	95.973,60
	<i>b) sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej</i>	0	0	0,00
	<i>c) zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze</i>	578	489	950.560,71
3.	Likwidacja barier funkcjonalnych – ogółem	65	53	445.302,00
	<i>a) architektonicznych</i>	46	35	396.000,00
	<i>b) technicznych</i>	10	10	33.658,00
	<i>c) w komunikowaniu się</i>	9	8	15.644,00
4.	Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	16	611 osób	28.937,35
5.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0	0	0,00
6.	Dofinansowanie działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie – liczba miejsc statutowych 35			1.231.860,00
Ogółem				3.244.693,66

Źródło: dane własne PCPR w Kraśniku

1) Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne odgrywają ważną rolę w popularyzacji i rozwoju różnych form rehabilitacji społecznej, leczniczej i zawodowej w Polsce. Stanowią zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także poprzez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

W 2025 roku dofinansowanie zostało udzielone dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym, które posiadały aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. Osoby z niepełnosprawnościami kierowane były do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków PFRON dofinansowano również pobyt opiekuna osoby z niepełnosprawnościami, gdy jego obecność na turnusie wynikała z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego.

W 2025 roku PCPR w Kraśniku na realizację zadania otrzymało środki finansowe w wysokości 492.114,00 zł. Środki finansowe w tej wysokości stanowiły ok 58% potrzeb finansowych wynikających ze złożonych 321 wniosków. Otrzymane środki umożliwiły udzielenie dofinansowania na kwotę 492.114,00 zł dla 166 osób niepełnosprawnościami i 58 opiekunów. Dziewiętnaście osób z niepełnosprawnościami również otrzymało dofinansowanie, ale z powodu problemów zdrowotnych zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie. Jedna osoba z niepełnosprawnościami zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie przed przyznaniem dofinansowania. Dla 135 dorosłych osób z niepełnosprawnościami nie wystarczyło środków finansowych.

2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów

Niepełnosprawność człowieka wynika z wielu uwarunkowań, do których z pewnością można by zaliczyć wypadki drogowe, urazy i skutki chorób przewlekłych. Wobec takiej sytuacji pozytywnym przejawem troski o dobro osoby z niepełnosprawnościami jest gwarancja i dostępność świadczeń, które są niezbędne dla zapewnienia dobrej jakości życia.

a) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny (osoby indywidualne)

W ramach tego zadania pomoc osobie z niepełnosprawnościami polegała na udzieleniu dofinansowania do zakupu sprzętu wspomagającego proces rehabilitacji, niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mających na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby z niepełnosprawnościami możliwie najwyższego poziomu funkcjonowania, poprawę jakości życia, integrację społeczną z uwzględnieniem potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Możliwe było dofinansowanie kosztów zakupu takiego sprzętu jak: rowery rehabilitacyjne stacjonarne, trenażery eliptyczne, ergometry, łóżka rehabilitacyjne, piłki rehabilitacyjne, trenery dłoni, pufy, wałki, kliny, maty rehabilitacyjne, stepper eliptyczny oraz inne przedmioty i urządzenia nie wymienione wyżej, których zakup uzasadniony był potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Dofinansowanie przyznawane było w oparciu o aktualne, ważne jeden miesiąc zaświadczenie lekarskie, zgodne z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby z niepełnosprawnościami, uzasadniające potrzebę prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych, przy użyciu danego sprzętu.

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami (lub ich opiekunowie prawni), stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania wynosiła do 60% kosztów sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia¹. Osoba z niepełnosprawnością mogła złożyć wniosek w każdym czasie, począwszy od 01.01.2025 r. (w systemie SOW), do końca roku kalendarzowego.

W roku 2025 do PCPR złożono 54 wnioski. Ostatecznie udzielono dofinansowania 47 wnioskodawcom. Trzech wniosków nie zrealizowano z powodu zgonu wnioskodawców, dwóch z powodu rezygnacji, jednego z powodu odstąpienia od umowy. Jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie z powodu przekroczenia dochodu. Dofinansowano zakup: łóżek rehabilitacyjnych, bieżni, rowerów rehabilitacyjnych, platformy wibracyjnej, orbitreka.

---

¹ przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749 ze zm.)

b) sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON można było składać w terminie do dnia 30 listopada 2024 roku. Wysokość dofinansowania wynosiła do 50% kosztów sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Przedmiot i zasady dofinansowania były takie same jak w przypadku pomocy dla osób indywidualnych. Ostatecznie nie wpłynął żaden wniosek na to zadanie.

c) zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Pomoc ze strony PCPR w Kraśniku obejmowała dofinansowanie lub refundację kosztów zaopatrzenia osób z niepełnosprawnościami w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze takie jak: aparaty słuchowe, pieluchomajtki, wyroby stomijne, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne, balkoniki i podpórki, protezy piersi, krtani, kończyn dolnych i górnych, laski łokciowe, szkła korekcyjne, indywidualne przedmioty pionizujące, sensory, zestawy infuzyjne, transmitery, materace przeciwoodleżynowe, maski i aparaty do leczenia bezdechu sennego, itp.

Warunkiem udzielenia pomocy było złożenie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku wniosku wraz z następującymi dokumentami:

- oryginał faktury (wystawionej w roku 2024 lub 2025) na osobę z niepełnosprawnościami jako dowód potwierdzający dokonanie zakupu danego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego, z wyszczególnionym limitem i odpłatnością ze strony Narodowego Funduszu Zdrowia;
- kopia zrealizowanego zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze potwierdzona za zgodność przez świadczeniodawcę realizującego zlecenie;
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne,
- klauzula informacyjna.

Możliwe było również przedłożenie kopii zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wraz z ofertą określającą cenę nabycia przedmiotu, z wyszczególnionym limitem Narodowego Funduszu Zdrowia i kwotą udziału własnego.

Pomoc finansowa obejmowała zarówno dzieci jak i osoby dorosłe. Tak jak w latach poprzednich, najczęściej składano wnioski na dofinansowanie kosztów zakupu aparatów słuchowych i pieluchomajtek. Złożono łącznie 578 wniosków, w tym 87 dotyczyły dzieci. Pozytywnie rozpatrzono 489 wniosków. Liczba tych, których nie zrealizowano wynika z powodu rezygnacji lub śmierci wnioskodawców oraz z powodu negatywnego rozpatrzenia wniosku.

3) Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych

Rehabilitacja społeczna ma służyć osobom z niepełnosprawnościami do organizowania możliwości aktywnego uczestniczenia i działania w życiu społecznym, jest systemem wielu instrumentów oddziaływania, które wspierają osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny w pokonywaniu barier w relacjach ze społeczeństwem, w pokonywaniu ograniczeń w dostępie do pracy, nauki, wypoczynku, komunikacji oraz kontaktów interpersonalnych. Pomaga organizować dostęp do wytworów współczesnej technologii i cywilizacji. Ma podnieść jakość życia osób z niepełnosprawnością oraz udzielić wsparcia finansowego redukującego część wydatków ponoszonych w związku ze zwiększonymi kosztami funkcjonowania osób z niepełnosprawnością.

Posiadane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku środki finansowe PFRON umożliwiły realizację potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Stopień zaspokojenia zgłoszonych potrzeb, to jest liczba zrealizowanych wniosków i wartość udzielonego dofinansowania osobom z niepełnosprawnościami, który ilustruje Tabela 5.

Tabela nr 5. Wnioski złożone i zrealizowane w ramach wszystkich zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2025

Lp.	Opis zadania	Liczba złożonych wniosków	Wnioski zrealizowane	
			liczba	kwota (zł)
1.	Likwidacja barier funkcjonalnych – ogółem	65	53	445.302,00
	<i>a) architektonicznych</i>	46	35	396.000,00
	<i>b) technicznych</i>	10	10	33.658,00
	<i>c) w komunikowaniu się</i>	9	8	15.644,00

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

a) Likwidacja barier architektonicznych

Do najbardziej uciążliwych barier architektonicznych, które były przedmiotem likwidacji należały: wąskie drzwi, niedostosowane pomieszczenia higieniczno-sanitarne, wysokie progi, różnice poziomów pomiędzy pomieszczeniami, itp.

Dofinansowanie najczęściej dotyczyło:

- dostosowania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych poprzez wymianę wanny na brodzik z kabiną lub odpływ w posadzce,
- ułożenia terakoty antypoślizgowej,
- montażu oporęczowania, taboretu kąpielowego,
- podwyższenie sedesu i umywalki wraz z wymianą,
- likwidacji progów,
- przystosowania drzwi poprzez ich wymianę na szersze,
- wykonanie drzwiczek ortopedycznych do wanny,
- montaż okna balkonowego z obniżoną klamką,
- wykonanie podjazdów,
- wykonania kostki brukowej przy podjazdach,
- montaż windy i krzeselka schodowego.

Dofinansowaniu nie podlegały prace o charakterze remontowo - wykończeniowym, które nie wpływały na poprawę funkcjonowania osoby mającej trudności w poruszaniu się, lecz decydowały o podniesieniu estetyki pomieszczeń, takie jak: malowanie, instalacje elektryczne, obudowa pionów kanalizacyjnych, ułożenie glazury, ocieplenie budynku, itp. Realizacja wniosków następowała w miarę posiadanych środków finansowych. Dofinansowanie przekazywano zgodnie z warunkami określonymi w umowach, po dokonaniu końcowych odbiorów wykonanych robót.

b) Likwidacja barier w komunikowaniu się

Bariery w komunikowaniu się są to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobom z niepełnosprawnościami samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie. Problem ten dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy lub wzroku, mających trudności w swobodnym porozumiewaniu się lub przekazywaniu informacji. W roku 2025 ze środków PFRON dofinansowano: komputery oraz zestawy MÓWIK z tabletem.

c) **Likwidacja barier technicznych**

Bariery techniczne to utrudnienia w codziennym funkcjonowaniu człowieka wskutek braku odpowiednio przystosowanych urządzeń technicznych do rodzaju niepełnosprawności. Likwidacja tych barier służyła zwiększeniu możliwości funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w środowisku, co odbywało się poprzez inwestycje w sprzęt techniczny. W roku 2025 środki PFRON umożliwiły dofinansowanie zakupu wanny ortopedycznej, podnośników transportowo-kąpielowych, rowerów trójkołowych, schodolazów.

4) **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością**

Pomoc dotyczyła dofinansowania realizacji różnych form działalności programowej organizacji pozarządowych prowadzonej na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie wspierania i promocji edukacji kulturalnej, działań w zakresie sportu i turystyki, spotkań o charakterze edukacyjnym i integracyjnym. W roku 2025 z dofinansowania skorzystały organizacje pozarządowe wymienione w Tabeli 6.

Tabela 6. Dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością w roku 2025

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania w zł
1.	Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER” w Gościeradowie	Dzień Dziecka	3.480,00
2.	Stowarzyszenie „Bez Granic”	Dzień Rodziny	3.400,00
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „RAZEM”	Trening Aktywności Motorycznej	3.000,00
		Wycieczka do Teatru Muzycznego	660,00
		Turniej Piłki Koszykowej Olimpiad Specjalnych	1.997,35
4.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Kraśniku	Spotkanie Wielkanocne	1.898,00
		„Światowy Dzień Seniora”	4.950,00

5.	Kraśnickie Stowarzyszenie „Senior na Czasie”	Wieczór Poezji Andrzejkowej	2.592,00
6.	Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski	Dzień Białej Laski	4.200,00
7.	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „POMOCNA DŁOŃ” w Popkowicach	Pożegnanie Lata 2025	1.800,00
		„Święto pieczonego ziemniaka” – spotkanie integracyjne	960,00
Dofinansowanie ze środków PFRON			28.937,35

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, jeżeli było to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, a usługa umożliwiała lub w znacznym stopniu ułatwiała osobie z niepełnosprawnością wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontakt z otoczeniem.

Dofinansowanie nie przysługiwało:

- jeżeli podmiot ubiegający się o dofinansowanie miał zaległości wobec Funduszu lub podmiot ten był, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku stroną umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu, rozwiązanej z przyczyn leżących po stronie tego podmiotu,
- gdy wniosek był niekompletny,
- jeżeli dane zawarte we wniosku były niezgodne z prawdą.

Wysokość dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika nie może być niższa niż 2% przeciętnego wynagrodzenia za godzinę świadczenia. Wnioski można było składać przez cały rok kalendarzowy. W roku 2025 do Centrum nie wpłynęły wnioski o dofinansowanie w ramach tego zadania.

6) Dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej

w Gościeradowie

Od dnia 01.01.2020 roku Warsztat Terapii Zajęciowej w Gościeradowie jest prowadzony przez Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER” w Gościeradowie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Gościeradowie zwany dalej WTZ jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej, w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Uczestnictwo w WTZ jest jedną z podstawowych form aktywności osobistej, wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w celu pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Terapię zajęciową w WTZ realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji, w którym określa się: formy rehabilitacji, zakres rehabilitacji, metody i zakres nauki umiejętności zawodowych, formy współpracy z rodziną lub opiekunami, planowane efekty rehabilitacji, osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

W roku 2025 uczestnikami warsztatu były osoby z niepełnosprawnościami posiadające aktualne orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Wskazanie do uczestnictwa w WTZ przyznawane jest osobie z niepełnosprawnością w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności Kraśniku. Zajęcia w WTZ prowadzone były w sześciu pracowniach: rozwijania umiejętności zawodowych, arteterapii i rękodzieła, manufaktury, stolarsko-konserwatorskiej, rozwijania umiejętności społecznych i samoobsługi, informatyczno-poligraficznej.

W roku 2025 w procesie rehabilitacyjnym uczestniczyło 35 osób, mieszkańców gmin naszego powiatu, rehabilitowanych z powodu dysfunkcji narządu ruchu, upośledzenia umysłowego, schorzeń psychicznych i neurologicznych. Uczestnicy mieli zapewniony bezpłatny dowóz na zajęcia oraz powrót do domu. Koszty działalności WTZ były współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i ze środków samorządu powiatowego. Udział samorządu powiatowego wyniósł 19,05 % kosztów całkowitych.

WTZ jest finansowany za pośrednictwem PCPR w Kraśniku przez PFRON i samorząd powiatowy. Na działalność WTZ w roku 2025 wydatkowano środki finansowe w wysokości 1.521.722,00 zł, z czego: środki PFRON - 1.231.860,00 zł (80,95%), środki

powiatu - 289.862,00 zł (19,05%). Miesięczny koszt uczestnictwa w WTZ jednej osoby wyniósł 3.623,15 złotych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku co najmniej raz w roku ma obowiązek przeprowadzenia kontroli działalności WTZ. W roku 2025 taka kontrola miała miejsce w dniach : 27 listopada - 12 grudnia i swoim zakresem obejmowała wybrane obszary działalności warsztatu określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, umowie z dnia 02 stycznia 2020 roku w sprawie dofinansowania kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zmienionej aneksem nr 19 z dnia 28 marca 2025 roku oraz umowie z dnia 13 stycznia 2020 roku w sprawie współfinansowania przez powiat kraśnicki działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie, zmienionej aneksem nr 10 z dnia 09 stycznia 2025 roku.

13. Program pilotażowy „Aktywny samorząd”

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku po raz kolejny realizowało program pomocy osobom z niepełnosprawnościami pod nazwą „Aktywny samorząd”, który jest ważnym rozwiązaniem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do społeczeństwa informacyjnego;
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
- umożliwienie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;

- zwiększenie niezależności oraz szans na aktywizację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością poprzez poprawę dostępności do wentylacji domowej pod koncentratorom tlenu lub respiratorem.

W 2025 roku program obejmował następujące moduły i obszary wsparcia:

1) Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,

w tym:

- **Obszar A1** - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu;
- **Obszar A2** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu;
- **Obszar A3** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego;
- **Obszar A4** - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu;
- **Obszar B1** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych;
- **Obszar B2** - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- **Obszar B3** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku;
- **Obszar B4** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy;
- **Obszar B5** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;

- **Obszar C1** - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym;
- **Obszar C2** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- **Obszar C3** - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości;
- **Obszar C4** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości);
- **Obszar C5** - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania;
- **Obszar D** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;
- **Obszar E** - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej dla osób ze stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności, które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora;

2) Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Warunki uczestnictwa w programie i dostępu do danej formy pomocy zostały określone osobno dla każdego modułu, obszaru i zadania, co pozwoliło na zindywidualizowanie zakresu i charakteru pomocy. Program jest w trakcie realizacji. Zakończenie i rozliczenie środków przewidziane jest do dnia **15 kwietnia 2026 roku**.

W ramach realizacji **Modułu I** nie zostały jeszcze wypłacone środki dotyczące jednego wniosku związanego z zakupem oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego w ramach obszaru C zadanie 5 oraz jednego wniosku związanego z zakupem 2 protez kończyn dolnych w ramach obszaru C zadanie 3. Powodem wydłużenia terminu

wypłaty jest oczekiwanie na wykonanie protez w protezowni oraz problem ze sprowadzeniem oprzyrządowania do wózka.

W ramach realizacji **Modułu II** zostały wypłacone wszystkie środki dotyczące semestru letniego. Wypłaty w Module II dokonywane są w sposób częściowy. Dotychczas, za semestr zimowy wypłacono beneficjentom programu czesne, natomiast dodatek zostanie wypłacony po dostarczeniu dokumentów wynikających z podpisanych umów.

Rodzaj i wielkość pomocy udzielonej w roku 2025 osobom z niepełnosprawnościami przez PCPR w Kraśniku w ramach tego programu ilustruje Tabela 7.

Tabela nr 7. Realizacja w roku 2025 programu „Aktywny samorząd”

Lp.	Moduł programu	Obszar programu, Numer i nazwa zadania w ramach obszaru.	Liczba złożonych wniosków	Wnioski zrealizowane (na dzień 15.02.2026r.)	
				liczba	kwota (w złotych)
1.	Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	Obszar A1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu	2	2	10.323,00
2.		Obszar A2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu	0	0	0
3.		Obszar A3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego	0	0	0
4.		Obszar A4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu	0	0	0
5.		Obszar B1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem	8	8	63.676,80

		niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych			
6.		Obszar B2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0	0
7.		Obszar B3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku	1	1	10.500,00
8.		Obszar B4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy	8	8	44.589,50
9.		Obszar B5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	0	0	0
10.		Obszar C1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	5	4	73.810,00
11.		Obszar C2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	2	2	4.610,00

12.		Obszar C3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	3	2	95.300,00
13.		Obszar C4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości)	0	0	0
14.		Obszar C5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania	10	9	71.911,00
15.		Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	6	6	15.062,40
16.		Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej dla osób ze stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności, które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora	231	225	91.000,00
17.	Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym		58	46	152.652,80
RAZEM:			334	313	633.435,50

Źródło: dane PCPR w Kraśniku

14. S - A - M – Samodzielność - Aktywność - Mobilność

1) Mieszkanie dla absolwenta

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Beneficjentem Programu może być osoba, która spełnia warunki:

- a) posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- b) posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku;
- c) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- d) złoży oświadczenie, że nie jest właścicielem mieszkania ani nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- e) złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Dofinansowanie udzielane jest maksymalnie na okres 60 miesięcy. Ma charakter degresywny i wynosi:

1. od 1 do 24 miesiąca- 100% kosztów najmu
2. od 25 do 42 miesiąca-70% kosztów najmu
3. od 43 do 60 miesiąca- 40% kosztów najmu.

Tabela 8. Wykorzystanie w roku 2025 środków PFRON przyznanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wskazanych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Lp.	Nazwa zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Plan finansowy (w zł)	Wykorzystanie środków(w zł)
1.	Mieszkanie dla absolwenta art.47 ust.1 pkt. 4 ustawy	3	2	249.869,26	31.012,80

Źródło: dane PCPR w Kraśniku

15. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W roku 2025 PCPR prowadziło współpracę z organizacjami pozarządowymi w dwóch obszarach aktywności. Pierwszy obszar był bezpośrednio związany z realizacją zadania własnego powiatu o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Współpraca polegała na zleceniu przez Zarząd Powiatu w Kraśniku na podstawie ogłoszonego w roku 2022 konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach umowy z dnia 12 stycznia 2023 r. Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce z siedzibą w Warszawie - Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik realizację zadania publicznego na lata 2023-2025 pod tytułem „Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówkach opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego i interwencyjnego wraz z zapewnieniem wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2025r”.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik, objął w roku 2025 swoimi działaniami, ukierunkowanymi na dobro dziecka i jego wszechstronny rozwój 66 wychowanków, którzy przebywali w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego i interwencyjnego.

W wyniku prowadzonej współpracy osiągnięto w 2025 r. następujące rezultaty:

- zapewniono opiekę i wychowanie łącznie 66 wychowankom;
- 14 wychowanków opuściło placówki, w tym 5 wychowanków usamodzielniało się;
- 50 wychowanków uczestniczyło w zajęciach wolnoczasowych;
- 36 wychowanków zostało objętych działaniami psychologicznymi i terapeutycznymi prowadzonymi przez psychologa w placówkach i Centrum Specjalistycznym;
- 4 wychowanków korzystało z preorientacji zawodowej;
- wśród 66 wychowanków nastąpił wzrost umiejętności społecznych i życiowych;
- 66 wychowankom zapewniono odpowiednie warunki mieszkaniowe, wyżywienie, odzież, środki czystości, nabycie umiejętności przygotowania posiłków przez wychowanków;
- 66 wychowankom zapewniono dostęp do opieki zdrowotnej;
- 66 wychowankom zapewniono dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych, rekreacyjnych, sportowych.

W roku 2025 na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej udzielono dotacji w wysokości 4.310.400,00 zł. Organizacja pozarządowa wykorzystwała środki finansowe na poziomie 3.542.698,88 zł.

Na podstawie ogłoszonego w roku 2022 konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej Zarząd Powiatu w Kraśniku zlecił w ramach umowy z dnia 12.01.2023 r. Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce z siedzibą w Warszawie - Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik realizację zadania publicznego na lata 2023 - 2025 pod tytułem „*Prowadzenie na terenie powiatu kraśnickiego mieszkań chronionych treningowych dla 5 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2025*”. W 2025 roku przyznana została dotacja w wysokości 63.000,00 zł, wykorzystano kwotę 61.069,32 zł. Mieszkanie chronione posiada 5 miejsc dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Na dzień 31.12.2025 r. w mieszkaniu chronionym treningowym przebywało 5 osób. W ciągu roku 2025 z mieszkania korzystało rotacyjnie 7 osób.

Na podstawie ogłoszonego w roku 2025 konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Zarząd Powiatu w Kraśniku zlecił w ramach umowy z dnia 24.02.2025 r. Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce z siedzibą w Warszawie - Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik realizację zadania publicznego od 01.02.2025 r.-31.12.2025 r. pod tytułem: „*Wsparcie dla pieczy zastępczej w zakresie zapewnienia specjalistycznego poradnictwa*”. Kwota dotacji otrzymanej i wykorzystanej wyniosła 39.960,00 zł. Rezultatem zadania było udzielenie 16 dzieciom z pieczy zastępczej z terenu powiatu kraśnickiego fachowej pomocy terapeutycznej. Dzieci i młodzież została objęta kompleksowym, zindywidualizowanym, specjalistycznym wsparciem w formie: terapii psychologicznej 4 dzieci (120 godzin), terapii neurologopedycznej - 3 dzieci (120 godzin), terapii SI - 6 dzieci (200 godzin), terapii Snoezelen - 3 dzieci (120) dając łącznie 562 godzin oddziaływań specjalistycznych.

Kolejny obszar współpracy związany był z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Organizacje te prowadzą wielokierunkową działalność z zakresu rehabilitacji społecznej i są nastawione na popularyzowanie udziału osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w działaniach o charakterze wspomagającym i integracyjnym. Działalność programowa tych organizacji jest wspierana pomocą finansową udzielaną przez PCPR w Kraśniku ramach posiadanych przez powiat kraśnicki środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W roku 2025 taka współpraca prowadzona była z 7 organizacjami, które zrealizowały 11 inicjatyw skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

Trzeci obszar współdziałania związany był ściśle z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych w środowisku jednostek pomocy społecznej. W tym zakresie aktywna

działalność organizacji wspierała realizację zadań i usług udzielanych przez domy pomocy społecznej, Rodzinny Dom Dziecka w Kraśniku oraz Placówkę Opiekuńczą-Wychowawczą Nr 1 i Nr 2 w Kraśniku.

Starostwo Powiatowe wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku w grudniu 2025 zorganizowało spotkanie skierowane do organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu kraśnickiego, poświęcone tematyce fundraisingu, czyli skutecznemu pozyskiwaniu środków finansowych przez organizacje pozarządowe. Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do pogłębienia wiedzy w zakresie innowacyjnych metod pozyskiwania funduszy, budowania relacji z darczyńcami, planowania stabilnego budżetu oraz profesjonalizacji działań organizacyjnych. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z praktycznymi rozwiązaniami oraz wymiany doświadczeń. W lipcu w Zespole Szkół nr 3 odbyło się spotkanie informacyjne dotyczące Konkursu Grantowego „Aktywne Male Społeczności” – edycja 2025. Wydarzenie poświęcone było zasadom pozyskiwania grantów na lokalne inicjatywy, a w jego sprawnej organizacji pomógł PCPR w Kraśniku. Dzięki temu organizacje pozarządowe z terenu powiatu kraśnickiego mogły szczegółowo zapoznać się ze ścieżką ubiegania się o środki na realizację swoich pomysłów.

Ostatni obszar współpracy związany był z realizowanym w naszym powiecie procesem partycypacji społecznej, który realizowany jest za pomocą narzędzi instytucjonalnych służących współdziałowi obywateli w procesach decyzyjnych dotyczących sfery zadań publicznych należących do kompetencji powiatu. W tym zakresie PCPR współdziałało w roku 2025 z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego w Kraśniku, która funkcjonuje w oparciu o Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, która funkcjonuje przy Staroście Kraśnickim zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Corocznie PCPR w Kraśniku jest koordynatorem opracowania, a następnie konsultacji rocznego programu współpracy powiatu kraśnickiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami mogącymi prowadzić działalność pożytku publicznego oraz przygotowuje sprawozdanie z realizacji programu za rok poprzedni.

16. Monitorowanie realizacji zadań zawartych w dokumentach strategicznych pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku, w roku 2025 koordynowało realizację programów strategicznych pomocy społecznej, do których należą:

- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2025;
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 - 2025;
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 - 2025;
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 - 2027.

W związku z kończącym się okresem obowiązywania dotychczasowych dokumentów, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku koordynowało proces opracowywania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026 - 2030 oraz powiązanych z nią programów Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2026 - 2030 oraz Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030. Te kluczowe dokumenty wyznaczą kierunki wsparcia i rozwoju pomocy społecznej w naszym powiecie na kolejne lata.

II. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżetach jednostek odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring zakresu występowania problemów społecznych w powiecie, a także analizy zasobów PCPR Kraśniku i innych jednostek, niezbędnych do ich prawidłowego funkcjonowania. Analiza realizowanych na przestrzeni ostatnich lat zadań oraz sformułowane wnioski wpływające z oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2025, pozwalają na sporządzenie wykazu potrzeb o wielorakim charakterze. Ich zaspokojenie pozwoli podnieść poziom i zakres udzielanej pomocy mieszkańcom powiatu kraśnickiego oraz pozytywnie wpłynąć na społeczny wizerunek pomocy społecznej organizowanej i realizowanej przez powiat kraśnicki.

Przyszłe potrzeby będą motywem poszukiwania nowych rozwiązań na rzecz zmniejszania rozmiarów i zasięgu problemów społecznych, przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców czy też obniżenia kosztów działalności własnej

jednostki w myśl zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Do istotnych potrzeb pomocy społecznej, które winny stać się przedmiotem podjęcia przez Zarząd Powiatu w Kraśniku prac koncepcyjnych nad ich zaspokojeniem w najbliższej perspektywie czasowej należy zaliczyć:

- zwiększenie nakładów finansowych na funkcjonowanie i rozwój Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez powiat kraśnicki;
- systematyczne kształcenie kadr powiatowych jednostek pomocy społecznej w celu podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych wymaganych przy realizacji zadań;
- kontynuacja Programu „Aktywny Samorząd”;
- aplikowanie o środki w ramach programów osłonowych;
- aplikowanie o dostępne środki zewnętrzne, w tym Unii Europejskiej, na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej;
- organizacja Ośrodka Interwencji Kryzysowej w oparciu o aktualnie obowiązujące standardy funkcjonowania i oferowania pomocy;
- rozwój poradnictwa specjalistycznego;
- opracowanie Powiatowego Programu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych niezbędne w celu ubiegania się o środki zewnętrzne;
- podjęcie wstępnej koncepcji nad zorganizowaniem wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo jednostki powiatu oraz uzyskania dla niej statusu zakładu aktywności zawodowej w celu zatrudniania osób z niepełnosprawnościami zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku dostrzega potrzeby związane z podniesieniem skuteczności rozwiązywania w powiecie kraśnickim problemu przemocy domowej. W tym zakresie za istotne należy przyjąć wdrożenie do realizacji następujących wniosków:

- zapewnienie finansowania pracownikom PCPR w Kraśniku szkoleń zawodowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, pracy ze sprawcami przemocy domowej, które będą miały na celu pogłębienie posiadanej wiedzy oraz zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji w zakresie realizowanego zadania,

- rozwijanie profilaktyki, pomocy i opieki dla osób, które są uwiękane w przemoc domową za pomocą różnego rodzaju akcji informacyjnych, kampanii społecznych.

III. Podsumowanie i wnioski

Podstawowy zakres aktywności jednostki związany był z organizacją i realizacją rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem osób z niepełnosprawnościami, organizowaniem warunków działania domów pomocy społecznej, realizacją programów z zakresu polityki społecznej.

W roku 2025 racjonalnie gospodarowano środkami finansowymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, kierując pomoc finansową w pierwszej kolejności do osób o najwyższych potrzebach.

PCPR w Kraśniku prowadziło współpracę z zespołami doradczo - opiniującymi działającymi w obszarze pomocy i integracji społecznej. Konsultowano i opiniowano projekty uchwał rady powiatu i zarządu powiatu z *Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego w Kraśniku i Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych* w sprawach związanych z realizacją zadań publicznych powiatu. Prowadzono współpracę z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, Powiatowym Urzędem Pracy w Kraśniku, ośrodkami pomocy społecznej, jednostkami samorządu terytorialnego z terenu powiatu kraśnickiego oraz spoza powiatu.

W 2025 roku Starosta Kraśnicki, realizując zadania przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku, przeprowadził kontrole problemowe o charakterze okresowym w podległych jednostkach. Nadzór objął następujące jednostki :

- Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą Nr 1 i Nr 2 w Kraśniku;
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Gościeradowie.

Weryfikowano również działania realizowane przez beneficjentów programu „Aktywny Samorząd”.

Realizowane były procedury zarządzania ryzykiem, które funkcjonują w celu zagwarantowania skuteczności i efektywności realizacji zadań finansowanych w ramach posiadanego budżetu. Przeprowadzono roczną ocenę zorganizowania i funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2025, formułując dla kierownika jednostki wnioski w kierunku podniesienia jakości działalności PCPR.

W 2025 roku przeprowadziliśmy nabór dzieci z rodzin zastępczych i Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 1 i Nr 2 do udziału w kolonii letniej. Zorganizowano

je w terminie 08.08.2025 do 17.08.2025 W kolonii letniej wzięło udział 34 dzieci. Kolonie zostały sfinansowane przez Lubelskie Kuratorium Oświaty w Lublinie. Kolonie były zorganizowane w Ośrodku Wypoczynkowym Harnaś, miejscowość Ząb.

Działalność PCPR w Kraśniku prowadzona była równoległe z ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i z wieloma innymi podmiotami. Wszyscy nasi partnerzy społeczni organizowali pomoc dla osób i rodzin, w których niskie dochody, podeszły wiek, niepełnosprawność, choroba, przemoc domowa, bezradność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych upoważniały do okazania zainteresowania i zaoferowania wsparcia.

DYREKTOR

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kraśniku

mgr Katarzyna Wójtowicz

Sporządził:
Justyna Mazur
Marlena Gałat
Ilona Łocek